N°. 68. 1847.

BREDASCHE COURANT.

Donderdag 26 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Augustus.

De Hertog *van Aumale* is naar Eu vertrokken om van den Koning en de Koningin afscheid te nemen wegens zijn vertrek naar Algerie.

— Men verwacht dat het gouvernement eerstdaags het tijdstip zal doen kennen, voor de openbare inschrijving der leening van 350 millioenen fr.

— Het onderzoek naar den moordenaar van de Hertogin *de Choiseul-Praslin* heeft tot de vreeselijke ontdekking geleid, dat niemand anders dan haar echtgenoot als de dader moet worden beschouwd. De aanleiding tot deze misdaad schijnt daarin gelegen, dat eene ongeoorloofde betrekking bestond tusschen den Hertog en eene jonge vrouw, mademoiselle *de Luzy*, welke zes jaren lang de kinderen van den Hertog had onderwezen, maar nu eene maand geleden, na vrij hevige tooneelen, was heengezonden, wanneer zij moet gezegd hebben, dat de Hertogin dit duur zou betalen. Deze vrouw is dan ook onmiddellijk in verzekerde bewaring genomen en heeft reeds een lang verhoor ondergaan, waarbij zij heeft verklaard in geene betrekking tot den Hertog *de Praslin* te staan, maar zeer gehecht te zijn aan die familie, van welke zij zoo vele weldaden had ontvangen.

Onder de omstandigheden, welke een zoo zwaar vermoeden op den Hertog doen rusten, behooren de volgende: De slaapkamer [illegible] bloedig spoor liep van het eene vertrek naar het andere. Een knecht, die op het noodgeschrei ter hulp snelde, had uit den tuin iemand van de gestalte des Hertogs in het vertrek gezien; die persoon zette een venster open, ongetwijfeld om te doen denken dat de moordenaar daardoor was ontvlugt, en verdween toen plotseling. In het vertrek, waar alles in wanorde was, vond men eene pistool van den Hertog, dat alle blijken droeg van tot den moord gebezigd te zijn. De haren, welke het lijk in de hand hield geklemd, waren van dezelfde kleur en lengte als die des Hertogs, wiens kleederen ook met bloed waren bezoedeld, hetwelk de Hertog echter zeide dat gekomen was toen hij, bij het ontdekken der misdaad, zich op het lijk had geworpen. Ook heeft men de overblijfselen gevonden van papieren en andere voorwerpen, welke kort te voren verbrand waren. Het snijdend werktuig, waarmede de wonden zijn toegebragt, heeft men tot nog toe niet kunnen vinden; reeds zijn de riolen leeggeruimd, maar alles vruchteloos. In eene bureau heeft men een gebroken hecht van een dolk, met bloed bevlekt, gevonden, maar alle onderzoek naar het lemmer bleef vruchteloos; toen men den Hertog naar het lemmer van dien dolk vroeg; zeide hij, niets te antwoorden te hebben en dit niet te kunnen ophelderen.

Daar de Hertog *de Praslin* pair van Frankrijk is, en dus alleen op gezag van de Kamer der Pairs kan worden gearresteerd en gevonnisd, is het Hof der Pairs, bij Koninklijk besluit van den 19den dezer, eergisteren bijeengeroepen. Gisteren ten twee ure is de zitting geopend; omtrent tachtig Pairs waren aanwezig en de Grootzegelbewaarder gaf lezing van het besluit, waarbij het Hof bijeen werd geroepen. De beraadslagingen werden daarna in eene zitting met gesloten deuren voortgezet, waar een vonnis werd gewezen, bij hetwelk het Hof beveelt tot het onderzoek van het regtsgeding over te gaan. Eene Commissie is benoemd om den Kanselier behulpzaam te zijn in het onderzoek; zij bestaat uit den hertog *de Cazes*, den graaf *de Pontécoulant*, den graaf *de St. Aulaire*, den heer *Laplagne-Barris* en den heer *Vincent St. Laurent*.

Zondag is de Hertog *de Praslin* naar de gevangenis van het Luxemburg overgebragt en heeft de kamer betrokken, waar de heer *Teste* onlangs verblijf hield.

Het lijk van de Hertogin *de Choiseul-Praslin* is gebalsemd en thans op een parade-bed geplaatst. De maarschalk *Sébastiani* bevindt zich sedert eenigen tijd, tot herstel zijner gezondheid, te Genève, werwaarts iemand is gezonden om hem het noodlottige berigt mede te deelen.

— Nog heeft er een nieuwe moord in deze hoofdstad plaats gehad. Een boef heeft namelijk den bediende van een' bankier met een mes om het leven gebragt, nadat hij een' hoop bankbiljetten en geld had weggenomen. Den bediende liep dadelijk den dief na. Er ontstond eene worsteling, ten gevolge waarvan den ongelukkige een steek in den onderbuik werd toegebragt, zoodat hij kort daarop den geest gaf. De moordenaar is gevat.

Allerpijnlijkst is de indruk van zoo vele gruwelen bij alle standen der maatschappij. Voornamelijk treft het eerste geval een ieder. Algemeen zegt men toch, dat, wanneer eene slechte daad, een moord afschuw verwekt, dit nog afgrijsselijker wordt, wanneer die begaan wordt door een' man van rang, die door zijne opvoeding beter dan iemand der volksklasse al het verschrikkelijke der misdaad moest kennen.

— Het lijk van mevrouw de hertogin *van Praslin* is gisteren morgen in de kerk de la Madeleine bijgezet. Het was vergezeld van hare oom de hertog *de Coigny* en den generaal *Sebastiani* en twee andere familie-leden. Het stoffelijk overschot zal eerst begraven worden na de komst [illegible] Geneve verlaten heeft om zich naar Nice te begeven, voor dat hij nog de tijding van den dood zijner dochter had bekomen.

Nog leest men in een dagblad, dat de weduwe-hertogin *van Praslin*, moeder van den beschuldigde, wel den dood harer schoondochter vernomen heeft, maar niet weet onder welke beschuldiging haar zoon ligt. Aangezien de blindheid dezer hoogbejaarde dame, heeft men die schrikkelijke waarheid voor haar verborgen kunnen houden. Deze dame bewoont een groot hotel in de faubourg St. Germain en heeft veelal bij zich een harer vier dochters, zusters van den hertog, te weten: Mevrouwen *de Bearn*, *de Calvières*, *de Sabran* en *d'Harcourt*. Van de negen kinderen der ongelukkige hertogin *de Praslin*, is de oudste gehuwd aan een rijken Piemontees te Turijn; de tweede, 18 jaren oud, is op den dag van den moord, haren grootvader, den maarschalk *Sebastiani*, te gemoet gezonden. De vier andere dochters zijn bij de grootmoeder gebragt, en de drie zoons zijn door den hertog *de Praslin*, broeder van den moordenaar, opgenomen.

Mej. *Sebastiani* had ten huwelijk aangebragt ongeveer 100,000 fr. aan rente, eene latere erfenis van eene tante had haar bijzonder vermogen tot nagenoeg 200,000 fr. rente gebragt. De hertog *van Praslin* had ongeveer hetzelfde vermogen. De familie had nog te wachten de erfenis van den maarschalk *Sebastiani*, van den generaal *Tib. Sebastiani*, die geen kinderen heeft, en van de hertogin-weduwe *van Praslin*.

— De *Gazette des Tribunaux* deelt mede, dat, ten gevolge eener aanklagte, gedaan door den minister van oorlog aan den grootzegelbewaarder, eene criminele instructie begonnen is omtrent zeer ernstige daadzaken, welke aan een der ambtenaren van het ministerie van oorlog ten laste gelegd worden.

— De *Gazette de France*, de *Réforme* en de *Charivari* zijn in beslag genomen, ten gevolge van gemaakte opmerkingen nopens den moord van mevrouw *Praslin*.

— Heden morgen ten negen ure werd er een geweldige uitbarsting in de Rue du Temple gehoord. Een werkman had op een soort van helsche doos getrapt, gelijk vroeger op den Boulevard des Capucines en den Boulevard des Italiens zijn gelegd, en is deerlijk ge-

kwetst geworden. De slag was zoo geweldig dat al de glazen van een nabijzijnd huis verbrijzelden.

— In Frankrijk heeft men met goed gevolg proeven genomen, om bijën door zwavelether te bedwelmen en ze op die wijs den honig af te nemen, zonder ze te dooden.

— De maarschalk *Narvaez*, hertog van Valence, is gisteren morgen naar Madrid vertrokken, naar men vermoedt ten gevolge van een bevel der Koningin van Spanje.

— De berigten uit Madrid van den 18den zeggen, dat men twijfelde of de Koning de voorwaarden welke de Koningin voor eene toenadering heeft gesteld, zou aannemen. In alle geval verwachtte men spoedig eene wijziging in het kabinet.

— Volgens berigten uit Rome, door Fransche bladen medegedeeld, zou thans uit het ingestelde onderzoek ter zake van de jongst ontdekte zamenzwering gebleken zijn, dat het plan der zaamgezworenen was zich van den persoon van Paus *Pius IX* meester te maken, en hem naar Subiaco, aan de Napelsche grenzen, over te brengen. Ten einde dat plan te kunnen uitvoeren zouden eenige honderden gewapende lieden, geholpen door de omgekochte karabiniers, den 17den Julij het volk overrompeld en op verschillende plaatsen brand gestieht, en zoo doende schrik en verwarring verspreid hebben. Daarna zou men een nieuw bewind hebben ingesteld, hetwelk men zich gevleid had dat terstond vreemde ondersteuning zoude erlangd hebben. Dezelfde bladen berigten uit Napels, dat in die hoofdstad meer en meer gisting begon te heerschen, en wel niet zoo zeer onder de mindere volksklassen, als onder de hoogere standen, bij welke de zucht naar eene hervorming van het regeringsstelsel hand over hand toenam en door de gebeurtenissen in den Kerkelijken Staat steeds nieuw voedsel ontving. Deze in de hoofdstad heerschende stemming, gepaard aan de voortdurend verontrustende berigten uit de zuidelijke gewesten, baarde der regering niet weinig bekommering.

Volgens het te Florence uitkomende dagblad *la Patria* van den 13den, waren in de laatste dagen twee nabij Brescello, in het hertogdom Modena, aan den Po gelegen forten, door Oostenrijksche troepen bezet geworden, en stonden destijds tien of twaalf Oostenrijksche bataillons tegenover Brescello op den linker oever van genoemde rivier, waarover zij bezig waren eene brug te slaan.

— Het *Journal des Débats* behelst de volgende tijding:

»Brieven uit Bologna melden dat de Oostenrijksche troepen op den 13den dezer te Ferrara alle posten bezet hebben. Wij deelen deze tijding mede voor hetgeen zij is, in afwachting dat wij de nadere bevestiging daarvan ontvangen. Zie hier de bewoordingen, waarin zij ons is medegedeeld:

»»De Oostenrijkers hebben den 13den, ten 2 ure na den middag, al de posten en poorten van de stad Ferrara bezet, met uitzondering van het Castello (het verblijf van den kardinaal-legaat) en van de gevangenissen. De kardinaal *Ciacchi* heeft tegen deze handelingen niets kunnen doen, en zich tot een tweede protest moeten bepalen. De geheele bezetting, infanterie, kavallerie en artillerie, heeft zich eerst op de esplanade vertoond, en is vervolgens de stad ingetrokken, op elken wachtpost een detachement van 30 of 40 man met een officier achterlatende; vervolgens zijn de kanonnen van het kasteel op de stad gerigt geworden, en heeft men talrijke patrouilles door de straten doen trekken, zoodat men zeggen kan dat de stad op oorlogsvoet bezet is. — Verscheidene wagens met ammunitie zijn van Ponte-Lagascuro te Ferrara aangekomen en in het kasteel gebragt. Over den Po is eene brug geslagen, en men verneemt dat verscheidene bataillons op het punt zijn om die rivier over te trekken. Te Bologna hebben deze tijdingen eene hevige gisting te weeg gebragt; op verscheidene plaatsen hebben zich zamenscholingen gevormd, vooral op het plein voor het paleis van den kardinaal-legaat. Men verneemt dat deze eene proclamatie zal uitvaardigen, om de gemoederen tot bedaren te brengen.""

— In het *Journal des Débats* leest men ook nog:

» De regter van Cosenza (Calabrie), op wien het volk zich heeft willen wreken, omdat hij de gebroeders *Bandiera* ter dood veroordeeld heeft, is op de wreedaardigste wijs omgebragt: men heeft hem op een ezel gebonden, en na hem alzoo de geheele stad, onder geschreeuw en gejouw, te hebben laten rondrijden, heeft men hem levend gevild."

— Ter beurze waren genoteerd: 5 pCt. 118,25; 3 pCt. 76,60; Nap. r. 101,75; Rom. L. 95¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Augustus.

Het Pruissisch regeringsblad van eergisteren wijd een uitvoerig artikel aan den aardappelenoogst, met het voorname doel, om de ongerustheid, welke men algemeen koestert voor eene nieuwe mislukking van dit voedingsmiddel voor alle klassen, zooal niet geheel weg te nemen, althans te verminderen. Wel heerscht, volgens genoemd blad, in Duitschland bederf onder de aardappelen, doch is zulks niet algemeen, en slechts op sommige plaatsen, en dikwerf maar op sommige stukken lands. De ziekte is verloopende en zal daarmede nog eenigen tijd voortgaan, alvorens geheel op te houden. Dat zij op eenmaal verdwijnen zou, was, naar de natuur van dergelijke epidemische ziekten, niet waarschijnlijk. In de uitgebreidheid, waarin zij zich tot nu toe in Duitschland vertoond heeft, is voor den oogst van dit jaar geen grond tot bezorgdheid, daar het te kort, op sommige plaatsen ontstaande, door den rijken oogst op de meeste plaatsen, geheel zal gedekt worden. In Silezië alleen berekenen deskundigen de opbrengst viermaal zoo groot als in het verleden jaar.

— Volgens de uit Zwitserland ontvangen berigten, van den 16, heeft het Vorort last gegeven tot het op de been te brengen van verscheiden bataillons. Van den anderen kant verneemt men, dat 12 Oostenrijksche bataillons naar de Italiaansche en Zwitsersche grenzen op marsch zijn. Naar het scheen, had Oostenrijk plan, om het kanton Tessino met troepen te bezetten, terwijl zijne troepen, in eene lijn langs de grenzen van Graauwbunderland en van St.-Gallen geschaard, voortgaan met het Oostelijke Zwitserland in het oog te houden.

— Volgens berigten uit de Zwitsersche jura, schreef men het aan de drukke wisseling van nota's tusschen de kabinetten van Londen en Parijs toe, dat de heer *Guizot* van zijne plannen tot tusschenkomst in de Zwitsersche aangelegenheden zou afgezien hebben. In goed onderrigte kringen werd stellig verzekerd, dat de Fransche gezant, *de Boislecomte*, weldra Zwitserland zou verlaten. De Engelsche gezant zou bij gelegenheid, dat hij zijne jongste nota aan den voorzitter der Bondsvergadering overhandigde, de verzekering hebben gegeven, dat de Britsche regering goed inziet, hoe volstrekt noodzakelijk eene herziening van het bondsverdrag voor Zwitserland is; en dat het voorzittend kanton en de landdag zich daarbij, in hunne bedaarde en kalme beraadslagingen, door geenen invloed van buiten van het goede spoor moeten laten afbrengen.

— Den 9den zijn te Athene de wetgevende kamers door den Koning in persoon geopend. In de bij die gelegenheid gehoudene rede geeft Z. M. zijn leedwezen te kennen, dat het geschil met Turkije nog niet ten einde is gebragt, doch drukt hij de hoop uit, dat dit spoedig het geval moge wezen. In de finantien zijn vele verbeteringen gebragt, zoodat Z. M. de aanbieding van wetten aankondigt, welke, zoo als de troonrede zegt, zonder de belangen der schatkist, van den landbouw en van de scheepvaart in de waagschaal te stellen, tot de geregelde betaling der schuld bijdragen, en alzoo de nationale eer en roem bewaren zullen. — De generaal *Almeida* is te Padua overleden. Hij was gehuwd met eene zuster van *Maurocordatos*, en had zich in den vrijheidsoorlog der Grieken een' grooten roem verworven.

ENGELAND.

LONDEN, den 21sten Augustus.

Men kan de Parlementsverkiezingen nu als afgeloopen beschouwen, ofschoon de uitslag van drie daarvan hier nog niet bekend is. Volgens sommige dagbladen, met welke de overigen te dezen opzigte niet zeer veel verschillen, zal de verhouding der twee hoofdpartijen in het Lagerhuis deze zijn: 322 Liberalen en 333 Conservativen, maar om dit laatste getal te verkrijgen moet men de 86 aanhangers van sir *R. Peel* daaronder berekenen. Als men dit aanneemt, en tevens dat de stemmingen der Liberalen over verscheiden punten dikwijls zeer uiteen zullen loopen, dan eerst kan men de Conservative bladen toegeven, dat de Ministers doorgaans op geene talrijke meerderheid, in sommige gevallen in het geheel op geene meerderheid, zullen kunnen rekenen.

— De moord van de ongelukkige hertogin *Choiseul-Praslin* heeft ook hier te lande eenen diepen indruk gemaakt, te meer, daar men zich die lieftallige dame zoo zeer herinnert, die haren vader herwaarts vergezeld heeft, toen hij met het Fransch gezantschap te Londen belast was.

— *Espartero* schijnt voornemens Engeland te verlaten, omdat zijne geldelijke middelen hem niet toelaten, hier te lande overeenkomstig zijnen rang te leven. Van onderscheidene zijden, ook namens de Koningin, zijn hem geldelijke aanbiedingen gedaan, welke hij echter van de hand gewezen heeft.

— De Lissabonsche berigten gaan tot den 10den dezer. De Portugesche Ministers hadden, ten opzigte der verlangde Kabinetsverandering, een beroep op de Engelsche en Fransche Regeringen gedaan. Men meende dat lord *Palmerston*, zulks als een ontwijkend antwoord zou beschouwen, en last geven tot onverwijld vertrek van het Engelsch eskader, hetwelk bestemd is om het

Portugeesch Gouvernement tegen nieuwe pogingen der insurgenten te beschermen; maar, dewijl de magt van deze door de jongste gebeurtenissen geknot is, zouden zij toch waarschijnlijk niets van belang ondernemen. Alleen schijnen zij hunne hoop op den uitslag der verkiezingen te vestigen.

Het gouvernement begon echter meer vrees voor de Mogendheden te betoonen, en had straffen opgelegd aan de soldaten van het 16de regiment, die zich aan verregaande mishandelingen van aanhangers der volkspartij hebben schuldig gemaakt, en de Chartistische bataillons vrijwilligers in de hoofdstad zouden denkelijk op twee na, afgedankt worden. De Cabralisten hadden een finantieel programma bekend gemaakt, dat veel meer belooft dan in de tegenwoordige omstandigheden zal kunnen gegeven worden. De waarde der Lissabonsche banknoten is gedurende de laatste maanden sterk gedaald, terwijl de disconto zeer hoog bleef.

BELGIE.

BRUSSEL, den 23sten Augustus.

Bij onderscheidene besluiten in den *Moniteur* zijn op pensioen gesteld: de generaal-majoors *Leboutte, van Remoorter, Mertens* en *Delobel*. Bij een ander besluit is de generaal *Anoul* ontslagen uit zijne betrekking van militairen gouverneur der residentie, en in zijne plaats benoemd de luitenant-generaal *Prisse*; voorts zijn onderscheidene provinciale kommandanten uit hunne betrekking ontslagen en door andere vervangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Augustus.

Bij besluit van den 20sten Augustus jl., n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot secretaris der gemeente St. Michielsgestel, in plaats van wijlen *R. Peter*, te benoemen *B. Smulders*.

— Bij onderscheidene Koninklijke besluiten zijn benoemd tot ontvangers bij 's Rijks belastingen, te weten:

a. der accijnsen wegens wijn en binnen- en buitenlandsch gedistilleerd te Amsterdam, de heer *B. P. Engelbert van Bevervoorde*, thans controleur der 1ste klasse aldaar; *b.* voor de in- en uitgaande regten en accijnsen, tevens entreposeur te Deventer, de heer *J. A. van Lanschot Hubrecht*, thans ontvanger der accijnsen te Haarlem; *c.* der accijnsen te Haarlem, de heer *J. Sandberg*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Baarn, Vuursche en Zoest; *d.* der directe belastingen en accijnsen te Baarn, Vuursche en Zoest, vereenigd op den voet van ééne ontvangst, de heer *F. F. van Suchtelen*, thans ontvanger te Millingen; *e.* der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Terschelling, de heer *P. A. Colombon*, thans surnumerair der belastingen te Amsterdam; *f.* der directe belastingen en accijnsen te Wormerveer, de heer *C. C. Walraven van Riemsdijk*, thans in dezelfde betrekking te Herpen c. a.; *g.* der directe belastingen en accijnsen te Finsterwolde, de heer *W. Luijtjes*, thans in dezelfde betrekking te Scherpenzeel; *h.* der directe belastingen en accijnsen te Scherpenzeel, de heer *Rhijnvis Feith*, thans surnumerair der belastingen te Kampen; *i.* der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Tegelen c. a., de heer *J. H. Sassen*, thans rijks-boekhouder te Siltard;

wijders nog tot surnumerairs, als:

a. der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, jhr. *C. M. de Girard de Mielet van Coehoorn*, thans in dezelfde betrekking bij de registratie; *b.* van de registratie, de heer *S. H. A. van Marle*, te Zutphen.

— Bij Koninklijk besluit van den 23sten Augustus 1847, n°. 16, is bepaald dat de ontvangers der directe belastingen en accijnsen *G. A. Neomagus*, te Someren (Noord-Braband), en *F. J. B. Montforts*, te Neeritter (Limburg), op den 1sten October aanstaande onderling van standplaats zullen verwisselen.

— Z. M. de Koning is Maandag middag ten even één ure met eenen bijzonderen spoortrein uit de residentie naar Soestdijk vertrokken, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudant baron *Snouckaert van Schouburg*. Van Soestdijk zal Z. M. de voorgenomen reis naar Weimar en Duitschland voortzetten. Bij gelegenheid van het vertrek des Konings voor eenigen tijd uit 's Gravenhage, werd Z. M. op den weg van het paleis naar het station, hartelijk door de menigte begroet, terwijl algemeen de hoop wordt te kennen gegeven, dat deze reis strekken moge tot algeheel herstel van Hoogstdeszelfs gedurende de laatste jaren geschokte gezondheid.

— Men schrijft uit 's Hertogenbosch, van den 21:

»De handel op Engeland in slagtvee en boter met deze provincie neemt dagelijks toe; nog gisteren waren de stoomboten van Rotterdam en Schiedam niet toereikende om die producten te vervoeren; vele karren met vee en boter geladen, zijn dien dag met hunne vracht moeten terugkeeren; meer en meer raken bij dezen handel de agenten buiten werking; onderscheidene onzer landlieden zijn reeds zoo ver, dat zij zelve met bezendingen vee naar Engeland oversteken. Intusschen gaat het voor den burgerstand in deze stad niet vooruit, die beide artikelen zijn door dit vertier hier de helft in prijs gestegen, doch de landbouwer heeft het vooruitzigt van klimmende welvaart; mogten echter de zoo hoog noodige maatregelen genomen worden dat de landerijen, welke ieder jaar zijn geinundeerd, droog konden worden gehouden, dan zou de veestapel van dit gewest aanmerkelijk winnen en bij de voorziening in de behoefte van onze gewestgenooten nog overvloed voor den groothandel overblijven."

— Den 2 Julij is Zr. Ms. transportschip *Dordrecht*, onder bevel van den luitenant ter zee der eerste klasse *J. Modera*, van Vlissingen, laatst van Cadix (alwaar het met schade binnengeloopen en van waar het den 1 Junij vertrokken is), te Suriname aangekomen, medebrengende *f* 600,000 in specie, bestemd voor de eerste inwisseling van het Surinaamsche bankpapier.

— Uit Zwolle schrijft men van den 23sten dezer:

»De uitslag van het staats-examen, hetwelk thans drie weken geduurd heeft, is voor de 180 jongelingen, die tot het afleggen van dat examen opgeroepen werden, als volgt:

	Opgekomen.	Toegelaten.	Afgewezen.	Niet Opgekomen.
1e week	58	50	8	2
2e week	58	39	19	2
3e week	56	35	21	4
Totaal	172	124	48	8

»De wijze, waarop het examen wordt afgenomen, draagt in hooge mate de goedkeuring weg, van allen die zich in de gelegenheid stellen er over te kunnen oordeelen. De voorkomenheid, waarmede de jongelingen, zoo als men het noemt, op hun gemak gezet worden, behoedt zelfs den beschroomdste voor de nadeelige gevolgen van dit gebrek, en de ruime tijd, die gelaten wordt voor het schriftelijk gedeelte van het onderzoek, geeft ook den minst vaardige in het mondelings antwoorden, ruimschoots gelegenheid, om na te denken en zijne antwoorden zonder eenige overhaasting op te schrijven.

»De mate van kundigheden, die van den kandidaat gevorderd worden, is met toegevendheid gesteld, en blijft een goed eind beneden datgene, wat volgens de wet van 1815 met billijkheid kan gevorderd worden, zoodat men gerustelijk mag aannemen, dat er geen wordt afgewezen, die niet werkelijk geheel ongeschikt is om de Akademische lessen met eenige vrucht kunnen bijwonen. Meerendeels is ook het oordeel der leden van de Commissie over de geschiktheid der geëxamineerden zeer eenstemmig, zoodat de bepaling van het Kon. Besluit, dat slechts twee afkeurende stemmen genoegzaam zijn om den Kandidaat af te wijzen, bijna of heel niet behoeft toegepast te worden.

»Wij willen het rapport, hetwelk de Commissie na afloop van het examen uitbrengt, niet vooruitloopen, maar wij vreezen, dat de klagte over de manier van onderwijs op sommige inrigtingen tot het leeren van Latijn en Grieksch, vooral wat het grondig en oordeelkundig onderwijs der grammaticale beginselen aangaat, in geene geringe mate er door zal bevestigd worden."

— In de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* leest men het volgende:

»Onze uitgever, voor den regter-commissaris hier ter stede gedagvaard, ten einde inlichtingen te geven in de zaak van *Verploegh*, heeft, door ons daartoe in staat gesteld, de gevraagde inlichtingen gegeven. Wij hebben er nooit aan getwijfeld, dat onze onafhankelijke regterlijke magt, het hare zou doen, de waarheid aan het licht te brengen. Blijft zij, ondanks hare bemoeijingen verborgen, dan zal het voorzeker aan haar niet te wijten zijn."

— De *Nederlandsche Stoompost* zegt dat in het aanstaande voorjaar door de stoomboot-onderneming van *P. J. Berger*, te Venlo, eene nieuwe boot van 100 paardenkracht in de vaart zal gebragt worden, en dat alsdan met de twee booten een dagelijksche dienst tusschen Rotterdam en Venlo zal worden gedaan, en dat insgelijks door de heeren *Bonhomme en Seydlitz*, te Maastricht, eene nieuwe boot van eerste en beste constructie in aanbouw wordt gegeven, voor de vaart tusschen Venlo en Maastricht, waardoor alsdan langs Venlo en Maastricht, met aansluiting aan de Belgische stoombooten, dagelijksche gelegenheid zal bestaan om de Maas te bevaren van Rotterdam tot Dinant.

— In het *'s Gravenhaagsch Dagblad* van Maandag leest men:

»Men verneemt dat er gisteren in de zaal van het badhuis te Scheveningen een treffend en aandoenlijk voorval heeft plaats gevonden. Te Scheveningen was namelijk gelogeerd de hertog *de Choiseul-Praslin*, van Parijs, met zijne familie. Hij is, zoo men wil weten, de broeder van hem, wiens echtgenoot te Parijs op eene zoo verschrikkelijke wijs is om het leven gebragt. De hertog las de zich aldaar bevindende dagbladen, zonder nog van het rampspoedig voorval of van de ontzettende gevolgen, die zich daaraan hechtten, eenige kennis te dragen. De ontroering des hertogs was onbeschrijfelijk; als verplet stond hij, bij het lezen dier vreesselijke tijding.

»De graaf *d' Aubuféra*, pair van Frankrijk, die aan het *Hôtel de Bellevue* was afgestapt, en mede in bloedverwantschap staat met de familie *de Praslin*, is, dadelijk na het ontvangen van het noodlottig berigt, met buitengewone gelegenheid naar Parijs vertrokken."

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 21sten dezer:

»De berigten omtrent de ziekte onder de aardappelen luiden in zekeren zin niet ongunstig. De ziekte is echter schier in alle aardappel-velden aanwezig, maar bepaalt zich hoofdzakelijk tot het loof. De bladen zijn ten gevolge daarvan zwart en verflenst, de stengels over het geheel nog groen. De late gele aardappelen zijn nog niet alle rijp, en het is te hopen dat zij nog wat zullen narijpen; men veronderstelt echter dat de oogst rijkelijk en gelukkig zal uitvallen.

»De veldmuizen doen nog zeer veel schade aan de graslanden, men is echter overal in de weer om ze te vangen. Sommigen hebben opgemerkt dat er onder dit schadelijk gedierte eene sterfte plaats heeft, anderen spreken dit weder tegen; zeer gelukkig zoude het intusschen zijn dat men er spoedig van ontslagen werd."

— Uit Groningen schrijft men van den 20sten:

»Betrekkelijk de aardappelen vernemen wij, dat zij te Ommelanden, Wijk, Veendam, Stadskanaal en in de Compagnien, dus in die streken waar derzelver cultuur het aanzienlijkst is, uitmuntend staan, en, schoon het loof altijd min of meer zwart is, niettemin een zeer ruim gewas beloven. Reeds zijn er verkocht, op levering, tegen *f* 1 het mud. De rooitijd valt gewoonlijk op den 16den en 17den September."

— Uit Zwolle schrijft men van den 23sten:

» Opmerkelijk is het, hoeveel veenbranden er dit jaar plaats hebben. Alleen in deze provincie telt men er op dit oogenblik niet minder dan vier, waarvan de oudste is die in de Oudleusener-Marke. Deze brand zou reeds in de maand Mei, zoo men zegt, door een paar moedwillige jongens zijn aangestoken, en smeult tot heden onafgebroken voort, doch zal eerstdaags afgegraven worden, om den verderen voortgang tegen te gaan.

» Voor eenigen tijd ontdekte zich evenzoo een brand in de Ommerwoeste, die al spoedig oversloeg naar de aangrenzende Varsenerwoeste, waar enkele akkers boekweit en oliezaad zijn verbrand. Beide branden zijn thans afgegraven.

» Het ergst woedt de brand in de Marke van Arrien, die zich naar de Dedemsvaart uitbreidt, en aldaar reeds aanzienlijke partijen boekweit en drooge turf vernield heeft.

»In het Staphorster Veld eindelijk, is evenzeer door onvoorzigtigheid van turfgravers, die gewoon zijn midden in de veenen vuren aan te leggen, brand ontstaan: doch hier is dadelijk alles in het werk gesteld om door afgraving het voortgaan van den brand te beletten. Desniettemin wordt de veroorzaakte schade belangrijk genoemd.

»In het algemeen moeten de branden in de genoemde marken en veenen reeds eenige duizenden guldens waarde vernield hebben, terwijl de verdere schade niet te berekenen zal zijn, indien de droogte mogt aanhouden, of felle wind het vuur aanwakkerde. Zij verwekken onder de naburige bewoners eene groote ongerustheid en tevens drukte. De veenen branden op sommige plaatsen tot op eene aanmerkelijke diepte, zelfs tot op den ondergrond, door, terwijl het graven van afscheidingsgreppen om de grootte uitgestrektheid der ontbrandde gronden, op eenige der genoemde plaatsen 100 tot 200 landlieden aan het werk stelt.

»Behalve deze branden in onze provincie, woedt die in het Oldenburgsche in den omtrek van Frisoytha, waarvan wij in ons vorig nommer melding gemaakt hebben, nog voort, terwijl men uit Meppel schrijft: Naar men ons berigt, is er Zondag jl. brand ontstaan op het veld bij Koekange, een aanzienlijk dorp, twee uren van hier; ten gevolge van de aanhoudende droogte konde men den brand tot nog toe niet meester worden en heeft dezelve al eenige boekweitakkers aangetast. De brand is vermoedelijk uit onvoorzigtigheid ontstaan door het opsteken van eene pijp. Ook in de nabijheid van Zuidwolde woedt op het oogenblik een nog heviger brand, waarin onder anderen plus minus 200 korven bijen verbrand zijn. Eveneens wordt deze brand aan onvoorzigtigheid toegeschreven."

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

TARWE tot iets hoogere prijzen, met weinig handel: 127, 128 ℔ bonte Poolsche *f* 420; 126 ℔ dito *f* 412; 126 ℔ jarige roode Silezische *f* 368; 136 ℔ N. Brunswijker *f* 360.

ROGGE op de verhoogde prijzen van Zaturdag minder begeerd: 116, 117 ℔ Riga en Petersburger *f* 217, 220; 118 ℔ Odessa *f* 240; 122 ℔ Turksche *f* 230 veil-cond.

GARST en BOEKWEIT prijshoudende: 100 ℔ Smirna-Garst *f* 160; 102 ℔ N. Rijn *f* 200; N. Zeeuwsche Winter *f* 185.

BOEKWEIT: 118, 119 ℔ Holst. Boekweit *f* 257, 260.

KOOLZAAD: Zeeuwsch en Overmaasch 63 P. vl.; Elve $62^{1}/_{2}$ à 63 P. vl.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 38; Vlieg. *f* 37; in Mei eerst. *f* $37^{1}/_{2}$; Septemb. *f* 37; Oct. en Nov. *f* $37^{1}/_{4}$; Dec. *f* $37^{1}/_{4}$ à $^{1}/_{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $32^{1}/_{2}$; Vlieg. *f* $31^{3}/_{4}$. — HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 34.

RAAPKOEKEN: *f* 76 à *f* 80. — LIJNKOEKEN: *f* 10 à *f* 12.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 24. AUGUSTUS 1847.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 13,00	tot *f* 00,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 8,00	» » 8,75.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Oude).	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit (Nieuwe)	» » 9,00	» » 9,30.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,21.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,21.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,33^{1}/_{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,34.
Een Nederl. pond Tarwe meel		» 0,42.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,21.
Een dito pond Boter		» 0,80.
Nieuwe Zand-Aardappelen (Vat of Mudde).	*f* 2,00	tot *f* 2,80.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,80.
Het 1000 Doof Hout		» 2,30.
De kar Spaanders		» 2,95.
De [illegible] Struiken		» 3,50.
De 100 Mutsaard		» 3,10.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Augustus*) was de fondsnotering: Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $56^{1}/_{8}$; 3 pCt. $68^{13}/_{16}$; 4 pCt. $88^{1}/_{4}$; Amort.-Syndic. $3^{1}/_{2}$ pCt. $86^{1}/_{2}$; Handelm. $4^{1}/_{2}$ pCt. $169^{5}/_{8}$; Aand. Holl. Spoorweg $101^{1}/_{4}$; Spanje Onbep. St. 5 pCt. $15^{1}/_{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $24^{11}/_{16}$; Coupons Ardoins $13^{9}/_{16}$; Portugal te Londen 3 pCt. 27; dito 4 pCt. $27^{3}/_{8}$; Rusl. 5 pCt. $105^{7}/_{8}$; Id. 1828—29 105; 4 pCt. bij *Hope* $89^{7}/_{8}$; Idem bij *Stiegl.* $89^{3}/_{8}$; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. $68^{7}/_{8}$; Certif. bij dito 6 pCt. $70^{3}/_{4}$; Oostenr. Metall. 5 pCt. $102^{13}/_{16}$; Id. $2^{1}/_{2}$ pCt. $52^{13}/_{16}$; Braz. 5 pCt. $87^{3}/_{4}$; Mex. 5 pCt. $17^{1}/_{2}$.

Advertentiën.

*** GETROUWD:

P. H. J. G. JONCKHEER,
Notaris te *Ginneken*,
en
A. G. DE JONG.

ST. OEDENRODE,
18 Augustus 1847.

*** GETROUWD:

Mr. L. H. C. INGENHOUSZ,
met
C. C. J. BEELS.

ROZENDAAL,
19 Augustus 1847.

J. B. WALLAGH,

CHIRURGICALE EN MECHANIQUE DENTISTE

TE *'s GRAVENHAGE*,

Heeft de eer het geacht publiek te berigten, dat hij alhier gearriveerd en te spreken of te ontbieden is, om over alle gebreken der TANDEN geraadpleegd te worden. Hij maakt en zet sierlijke MECHANIEKE KUNSTTANDEN van een tot een geheel gebit, met de verzekering dat deze volkomen met de andere in het vermalen der spijzen kunnen wedijveren, en hoegenaamd geen gevoel van pijn bij de inzetting veroorzaken. Tevens worden door hem de ZWARTSTE TANDEN gezuiverd en IVOORWIT gemaakt, en worden KIEZEN en TANDEN, in welken staat zij zich ook bevinden, al waren zij zelfs zonder kroon meer, op zulk eene behendige wijze getrokken, dat hij daardoor bij een' ieder zich durft aan te bevelen.

Hij belast zich daarenboven met de PLOMBERING van HOLLE KIEZEN, met de *MINERAL SUCCEDANEUM*, of ook in andere manier, terwijl hij zich verder minzaam aanbeveelt in het rangeren van KINDER-TANDJES, door welker verwaarloozing somtijds de liefste gezigtjes misvormd worden.

NB. Bij voornoemden is verkrijgbaar alles wat tot ZUIVERING en SIERAAD van MOND en TANDEN dienen kan, als TAND-TINCTUUR voor Zinkingen en Rhumatieke Pijnen, PARELWATER, TAND-OPIAT en TAND-POEDER, en verder wat tot het vak behoort.

Is gelogeerd bij de Erven VERMUNT, op de Boschstraat.

NB. Voornoemde DENTISTE komt zich bij niemand aanbevelen, zonder eene schriftelijke of mondelinge uitnoodiging ontvangen te hebben.

*** Bij onderhandsche volmagt van den 10. *Julij* 1847, welke is gehecht aan eene acte van bewaargeving, verleden voor den Notaris Mr. J. F. C. J. DE ROY en Getuigen, te *Breda*, den 19. *Julij daaraanvolgende*, zijnde beide geregistreerd, is de Heer FELIX ALEXANDER PETRUS VAN REUTH, Wisselhandelaar, wonende te *Breda*, eenig en alleenlijk en met uitsluiting van ieder ander, geregtigd om den Wisselhandel te *Breda* gevestigd, onder de firma: VAN REUTH & C°. te beheeren en waar te nemen, en voor en namens die firma te teekenen, en zulks van af *den eersten September* 1800 zeven-en-veertig.

Geschiedende hiervan de bekendmaking ter voldoening aan art. 28, Wetboek van Koophandel.

*** De BURGEMEESTER van *Zevenbergen*, maakt bekend, dat de **KERMIS** binnen deze Gemeente een aanvang zal nemen, op *Zondag den* 29. *Augustus* 1847., terwijl de gewone **PAARDEN- en BEESTENMARKT** zal worden gehouden, op *Woensdag den* 1. *September* daaraanvolgende, zullende daarop alle Hazardspelen, Rijfelaars enz., ten strengste worden geweerd.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

*** A. VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal, op *Maandag den* 6. *September* 1847., ten Sterfhuize van R. VAN DER ESCH, in leven Scheepsmaker, aan de *Roode-vaart*, Gemeente *Klundert*, publiek op dag **VERKOOPEN**:

Eenen completen INBOEDEL, benevens allerlei SCHEEPSMAKERS-GEREEDSCHAPPEN, bewerkt en onbewerkt HOUT, een in aanbouw zijnde SCHIP, twee BOOTEN, en een BAK.

's Morgens om 9 uren te beginnen.

De Publieke Verkoop van den SCHEEPSTIMMERWERF zal nader worden bekend gemaakt.

Voorts worden al degenen welke te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van gezegde overledene R. VAN DER ESCH, verzocht daarvan binnen 14 dagen opgave of betaling te doen ten Kantore van opgemelde Notaris VAN DE WERK.

*** Door J. DE LANGE, te *Deventer*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

MR. P. BOSSCHA, TWEEDE BRIEF AAN EEN LID VAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL OVER HET STAATSEXAMEN EN HET HOOGER ONDERWIJS. Gr. 8vo. . . . . à *f* 0,30.

Van de **EERSTE BRIEF** zijn mede nog Exemplaren te bekomen . . . . à » 0,40.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.